Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Eugenia Culinca

Dosarul nr. 2ac-310/23
(2-21151317-02-2ac-25052023)

D E C I Z I E

26 martie 2024 mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ

al Curții de Apel Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecători Dorin Dulghieru și Ruxanda Pulbere

Grefier Daniela Cucerenco

Examinând în ședința de judecată publică cererea de apel declarată de către reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „MAGNUM&CO" S.R.L. împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 februarie 2023, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de „MAGNUM&CO" S.R.L. împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului,

a c o n s t a t a t:

Argumentele reclamantului:

1. „MAGNUM&CO" S.R.L. s-a adresat în instanță împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului.
2. În motivarea acțiunii a indicat că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central nr. 2i-222/2021 din 6 iulie 2021 a fost constatată insolvabilitatea „MAGNUM&CO" S.R.L. , intentată procedura simplificată de faliment faţă de „MAGNUM&CO" S.R.L., în calitate de lichidator fiind desemnat Cazacu Adrian. În rezultatul

îndeplinirii atribuțiilor de lichidator al debitorului și examinării actelor activității economice ale „MAGNUM&CO” S.R.L., s-a constatat că la 13 august 2018, „MAGNUM&CO” S.R.L. a transferat „LEAL-COM” S.A. suma de 120000,00 lei ca împrumut, iar, ulterior, la 20 august 2021, „LEAL-COM” S.A. a restituit „MAGNUM&CO” S.R.L. suma totală de 27160,00 lei din împrumutul acordat, astfel, împrumutul nerambursat constituind suma de 92840,00 lei.

3. În astfel de circumstanțe, a fost expediată cererea prealabilă nr. 21082501 din 25 august 2021, prin care s-a solicitat „LEAL-COM” S.A. restituirea împrumutului în sumă de 92840,00 lei în termen de 7 zile. Cererea prealabilă nu a fost recepționată de „LEAL-COM” S.A., termenul de reclamare expirând la 16 septembrie 2021. Astfel, în conformitate cu art. 102 alin. (7) Cod de procedură civilă, se consideră că cererea prealabilă a fost recepționată.
4. Întemeindu-și acțiunea pe prevederile art. 867 alin. (1), art. 871 (1) și (4) și art. 1247 alin. (4) Cod civil (în vigoare până la 1 martie 2019) și art. 66 alin. (1) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, „MAGNUM&CO” S.R.L. a solicitat încasarea de la „LEAL-COM” S.A. a sumei de 92840,00 lei.
5. Ulterior, lichidatorul „MAGNUM&CO” S.R.L. a completat obiectul acțiunii, solicitând constatarea nulității tranzacției de prestare a „serviciilor *marketing/mediere privind participarea la licitație”*, facturii fiscale cu nr. ***** din 29 august 2018 și actului de compensare a obligațiilor între „LEAL-COM” S.A. şi „MAGNUM&CO” S.R.L. din 28 septembrie 2018 cu revenirea părților la poziția inițială, obligarea „LEAL-COM” S.A. să restituie cele obținute în baza actului fictiv, și anume, a facturii nr. ***** din 29 august 2018, adică a mijloacele financiare în sumă 25360,00 lei, transferate de „MAGNUM&CO” S.R.L. la 28 august 2018 „LEAL-COM” S.A. pentru serviciile facturate, precum și încasarea de la „LEAL-COM” S.A. a dobânzii de întârziere în mărime de 57785,27 lei, aferente împrumutului nerestituit.
6. În completarea temeiului acțiunii a indicat că „LEAL-COM” S.A. nu a prestat „MAGNUM&CO” S.R.L. servicii *marketing/mediere privind participarea la licitație,* iar tranzacția între părți cu privire la prestarea acestor servicii, factura fiscală, care ar confirma această tranzacție, sunt fictive.
7. În susținerea acestor argumente a indicat că „LEAL-COM” S.A. este o companie specializată în prestarea serviciilor de contabilitate, consultanță fiscală şi de evaluare a bunurilor, astfel, până la intentarea procedurii de insolvabilitate, a prestat „MAGNUM&CO” S.R.L. servicii de contabilitate în schimbul unei remunerații de 2930,00 lei/lunar, pentru care au fost emise facturi fiscale lunare, achitate de reclamantă, fapt confirmat prin actul de verificare.
8. A subliniat că Sergiu Para, administratorul şi unicul asociat al debitorului insolvabil „MAGNUM&CO” S.R.L., la 12 iulie 2018 a înregistrat în Registru de stat al persoanelor juridice o nouă companie cu un nume similar - „MAGNUM CO PLUS” S.R.L., al cărei administrator şi unic asociat este. *Astfel,* treptat s-a făcut transferarea activității economice de la „MAGNUM&CO” S.R.L. către „MAGNUM CO PLUS” S.R.L., fapt confirmat prin indicatorii cifrelor de afaceri. Prin urmare, în situația în care administratorul Para Sergiu a trecut activitatea economică, contractarea serviciilor

de marketing/mediere pentru participare la licitație, deşi nu sunt interzise prin lege, totuși sunt niște acțiuni lipsite de logică.

9. Lichidatorul „MAGNUM&CO" S.R.L. a remarcat că printre actele transmise de debitorul insolvabil nu se regăsește nici un act care ar confirma prestarea serviciilor marketing şi serviciilor de mediere privind participarea la licitație de către „LEAL-COM" S.A. , respectiv, la 31 mai 2022 a solicitat atât de la „LEAL-COM" S.A., cât și de la administratorul statutar și unicul asociat al „MAGNUM&CO" S.R.L. Para Sergiu, prezentarea informației/actelor cu privire la prestarea serviciilor, pe care le pretinde pârâta că le-ar fi prestat. Drept răspuns a primit două scrisori identice, prin care s-a prezentat: - actul de confirmare a executării lucrărilor și serviciilor nr. 38 din 29 august 2018; - serviciile de marketing prestate au constat în studii complexe a segmentelor de piață pentru desfacerea serviciilor furnizate de „MAGNUM CO PLUS" S.R.L., identificarea potențialilor clienți și a strategiilor promovate în raport cu ei, studii de preț/produs/plasare; - serviciile de mediere privind participarea la licitație au constat în desfășurarea actelor pentru licitația organizată de Serviciul de Informați și Securitate al Republicii Moldova, entitate cu care „MAGNUM CO PLUS" S.R.L. a avut pe parcursul anului 2018 relații economice; - materialele aferente prestării serviciilor de marketing şi materiale aferente prestării viciilor de mediere privind participarea la licitație - lipsesc, întrucât ele nu au fost întocmite/reflectate pe suport de hârtie, întreaga colaborare bazându-se pe acorduri verbale. Totodată, i s-a comunicat că în privința serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație nu a fost încheiat un contract în formă scrisă, aceste servicii fiind constituite din studii complexe a segmentelor de piață şi studii de preț/produs/plasare.
10. Reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L. a considerat că un studiu complex de piață pentru desfacerea serviciilor şi un studiu de preț/produs/plasare nu putea fi furnizat în mod verbal, prezentarea studiilor de piață pe suport de hârtie sau în format electronic fiind o condiție sine-qua-non, respectiv acestea nu puteau fi prezentate beneficiarului în formă verbală. **Astfel,** faptul că, lipsesc înscrisuri care ar confirma realizarea studiilor de piață, confirmă cu certitudine că servicii de marketing, de fapt, nu au fost prestate.
11. Cu privire la serviciile de mediere privind participarea la licitație, reprezentantul reclamantei a remarcat că în rezultatul analizei informațiilor prezentate de Serviciul de Informare și Securitate, a constatat că un set de acte pentru a participa la achizițiile publice anunțate de S.I.S. a fost întocmit de „MAGNUM&CO" S.R.L. şi depus la autoritatea contractantă în luna mai 2018*,* iar, al doilea set a fost întocmit în perioada 26 iunie 2018 - 4 iulie 2018, însă factura fiscală prin care au fost facturate pretinsele servicii de mediere privind participare la licitația a fost emisă la 29 august 2018. Prin urmare, prin prisma art. 108 alin. (4) și art.117 alin. (1) Cod fiscal, în cazul în care „LEAL-COM" S.A. ar fi prestat „MAGNUM&CO" S.R.L. servicii de mediere privind participarea la licitațiile anunțate de S.I.S., facturile fiscale urmau a fi emise la momentul prestării serviciului, adică până la 23 mai 2018 pentru prima licitație şi respectiv, pînă la 4 iulie 2018 pentru a doua licitație. În situația în care facturile nu au fost emise conform normelor legale în termenii indicați, dar la 29 august 2018, după

ce la 13 august 2018 „LEAL-COM" S.A. a primit împrumutul în sumă de 120000,00 lei de la „MAGNUM&CO" S.R.L., serviciile de mediere privind participare la licitațiile anunțate de S.I.S. nu au fost prestate, iar factura din 29 august 2018 este una fictivă, având menirea să creeze o aparență juridică ce duce la o neconcordantă intenționată între voința reală și voința declarată, care are ca scop mințirea terților și, respectiv, având ca temei crearea falsei impresii că „MAGNUM&CO" S.R.L. avea datorie față de „LEAL-COM" S.A. pentru servicii care *de facto* nu au fost prestate, în urmă căreia SA „LEAL-COM" S.A. să nu mai restituie împrumutul nerambursat în sumă de 92840,00 lei, precum şi să beneficieze de suma achitată de „MAGNUM&CO" S.R.L. în mărime de 25360,00 lei, în temeiul unei facturi fiscale fictive.

12. A conchis reprezentantul reclamantei că în circumstanțele în care creanța compensată prin actul de compensare a obligațiilor dintre „LEAL-COM" S.A. și „MAGNUM&CO" S.R.L. din 28 septembrie 2018 reiese din factura fiscală din 29 august 2018, care este una fictivă și lovită de nulitate absolută, însuși Actul de compensare din 28 septembrie 2018, prin care s-a compensat o creanță fictivă, la rândul său, este lovit de nulitate.
13. La fel, a considerat că declararea de „LEAL-COM" S.A. a facturii fiscale la organul fiscal nu confirmă că serviciul indicat în factură a fost prestat, or, la primirea declarațiilor fiscale, SFS nu se expune asupra obiectului facturii, aceasta fiind privită de SFS doar în scopuri fiscale în vederea impozitării şi taxării.
14. Reprezentantul reclamantei a notat că în perioada de observație a debitorului a obligat administratorul statutar şi contabilitatea debitorului să transmită informațiile şi actele necesare pentru exercitarea atribuțiilor de administrator provizoriu, dar şi ștampilele/sigiliile întreprinderii, iar, după intentarea procedurii de insolvabilitate, a solicitat să-i fie transmise, în cel mult 10 zile, gestiunea patrimoniului debitorului, documentele de constituire a societății; procesele-verbale ale adunărilor generale ale asociaților; certificatul înregistrării de stat al întreprinderii; documentele ce confirmă drepturile societății asupra patrimoniului ei; registrele societății; avizele, actele auditorului şi ale organelor administrării fiscale; documentele interne, documentele de evidență contabilă şi documentele activității economice ale debitorului, precum şi lista ce cuprinde numele şi adresele creditorilor şi creanțele acestora până la intentarea proceduri simplificate a falimentului, cât şi de la data intrării în faliment. Astfel, administratorul statutar Para Sergiu a transmis unele acte ale debitorului, conform Actelor de predare-primire din 23 iunie 2021 şi 27 decembrie 2021, iar prin actul de predare-primire din 25 august 2021 a transmis o singură ștampilă a întreprinderii, declarând că mai este o ștampila companiei cu inscripția „*Pentru facturi*", care însă nu a fost transmisă până la momentul înaintării acțiunii.
15. A indicat că actul de compensare a obligațiilor între părți din 28 septembrie 2018 şi contractul de împrumut din 13 august 2018**,** în cazul în care ar fi existat la momentul intentării perioadei de observație, ar fi fost prezentate administratorului provizoriu/lichidator, lucru care nu a avut loc, din ce reiese că acestea nu au existat la acel moment şi au fost întocmite ulterior, după admiterea spre examinare a cererii

introductive cu privire la intentarea procedurii de insolvabilitate în privința „MAGNUM&CO" S.R.L.

16. Inexistența actului de compensare a obligațiilor din 28 septembrie 2018 şi contractului de împrumut din 13 august 2018 la datele indicate poate fiind demonstrat și prin aplicarea ștampilei „MAGNUM&CO" S.R.L. cu mențiunea – „P*entru facturi",* dar nu ștampila care a fost transmisă lichidatorului la 25 august 2021. Ștampila cu mențiunea *–„pentru facturi"* se aplică pe facturile fiscale, dar nu pe actele juridice precum ar fi contractul de împrumut şi actul de compensare a obligațiilor.
17. Astfel, a considerat că actul de compensare a obligațiilor a fost întocmit fictiv la 28 septembrie 2018, anume pentru a crea falsa impresie că împrumutul nerambursat în sumă de 92840,00 lei a fost stins prin compensare reciprocă, în baza unei datorii neexistente ce ar rezulta din factura fiscală cu nr. ***** din 29 august 2018, aceasta fiind de fapt fictivă. Faptul că au acționat împreuna este dovedit și prin răspunsurile identice ca formă și conținut primite la 30 iunie 2022 și la 17 iunie 2022, diferența fiind doar în numărul scrisorii.
18. A concluzionat că tranzacției de prestare a serviciilor marketing/mediere privind participarea la licitație, factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018, prin care au fost facturate aceste servicii, actul de compensare a obligațiilor datat cu 28 septembrie 2018, încheiat între „LEAL-COM" S.A. și „MAGNUM&CO" S.R.L. sunt lovite de nulitate, obiectul actului fiind ilicit, inclusiv manifestarea de voință în cazul acestuia fiind falsă și având ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparența existenței datoriei „MAGNUM&CO" S.R.L. față de „LEAL-COM" S.A. și, respectiv, creând aparența stingerii prin compensare a unei datorii inexistente de fapt.
19. Cu referire la solicitarea privind încasarea mijloacelor bănești obținute în baza actului fictiv - factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018 în sumă de 25360,00 lei, transferate la 28 septembrie 2018 pentru serviciile facturate prin factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018, reprezentantul reclamantei a notat că, odată ce factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018 este fictivă, urmează a fi constatată și nulitatea acesteia, iar „LEAL-COM" S.A. ținută să restituie „MAGNUM&CO" S.R.L. suma de 25360,00 lei, primită pentru achitarea serviciilor conform acestei facturi.
20. Cu privire la dobânda de întârziere, reprezentantul reclamantei a menționat că conform pct. 1.2 al Contractului de împrumut din 13 august 2018, pârâtul are obligația să achite dobânda de întârziere în sumă de 52265,74 lei, pentru perioada 31 decembrie 2018 – 12 octombrie 2022.

Poziția instanței de fond:

21. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 februarie 2023 s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de „MAGNUM&CO" S.R.L. împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului.
22. Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, deși lipsește un contract de prestare a serviciilor încheiat în formă scrisă, existența raporturilor juridice dintre părți se confirmă prin actele primare, inclusiv factura fiscală nr. ***** din 29 august

2018, care reprezintă document justificativ, ce stă la baza înregistrărilor în contabilitatea furnizorului, fiind un mijloc de probă al operațiunilor efectuate și temei de apariție a relațiilor obligaționale dintre părți.

23. Instanța nu a reținut ca plauzibil argumentul privind eliberarea facturii fiscale cu încălcarea termenului prevăzut de normele legale, or, după cum prevede art. 108 alin. (4) Cod fiscal, pentru servicii, data livrării se consideră data prestării serviciului, data eliberării facturii fiscale sau data la care plata se efectuează subiectului impozabil, parţial sau în întregime, în dependenţă de ce are loc mai înainte. Mai mult, factura fiscală seria/nr. ***** din 29 august 2018, în scopul includerii în volumul veniturilor impozabile, a fost declarată organului fiscal, fapt confirmat prin declarația privind TVA, prezentată la 24 septembrie 2018.
24. În continuare, având în vedere că temeiurile de nulitate invocate de reclamantă ale tranzacției privind acordarea serviciilor *marketing/mediere și facturii fiscale* seria/nr. ***** din 29 august 2018 au fost respinse ca neîntemeiate, ca efect subsidiar, instanța de judecată a respins și pretenția cu privire la declararea nulității actului de compensare, ca neîntemeiată.
25. Instanța a menționat că nu pot fi puse la baza declarării nulității actului de compensare argumentele precum că actul respectiv nu se regăsește în setul de acte transmis de debitor administratorului autorizat, după intentarea procedurii de insolvabilitate, or, existența acestui act se confirmă prin alte acte contabile, și anume balanța de verificare cu toate conturile contabile pentru anul 2018; balanța de verificare pe contul contabil 521 pentru anul 2018, rulajele contului contabil 251 pentru anul 2018, dar și exemplarul în original prezentat de societatea-pârâtă.
26. Totodată, instanța a apreciat critic alegațiile reprezentantul reclamantei cu privire la întocmirea ulterioară a actului de compensare, confirmată prin aplicarea ștampilei cu mențiunea „*pentru facturi*”, or, valabilitate actului nu este determinată de aplicarea ștampilei întreprinderii, în condițiile în care art. 3 pct. 5 al Legii nr.845/1992 cu privire la antreprenoriat şi întreprinderi, prevede că *întreprinderile şi întreprinzătorii nu sunt obligaţi să deţină şi să aplice ştampila proprie pe înscrisuri de orice natură. În cazul în care legislaţia prevede necesitatea aplicării ştampilei întreprinderii sau întreprinzătorului, cerinţa se consideră îndeplinită dacă înscrisul este semnat de persoana împuternicită de întreprindere sau de către întreprinzător.*
27. Astfel, instanța, reținând faptul că datoria societății-pârâte rezultată din contractul de împrumut din 13 august 2018 a fost stinsă prin compensare cu datoria societății-reclamante pentru prestarea serviciilor de marketing, în temeiul acordului de compensare a obligațiilor din 28 septembrie 2018, instanța de judecată a constatat netemeinicia pretenției reclamantei privind încasarea datoriei în sumă de 92840 lei, precum și a pretenției accesorii privind încasarea dobânzii de întârziere.
28. În partea ce ține de încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de judecată, având în vedere că în temeiul art. 86 alin. (1) Cod de procedură civilă achitarea taxei de stat a fost amânată, iar acțiunea a fost respinsă, a încasat de la „MAGNUM&CO” S.R.L. în beneficiul statului taxă de stat în mărime de 5113,97 lei.

Solicitarea apelantului:

29. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 februarie 2023, reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian a declarat apel împotriva acesteia, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond și adoptarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de „MAGNUM&CO" S.R.L. împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului să fie admisă integral.

Argumentele părților:

30. În motivarea apelului reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian a indicat că instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru justa soluționare a cauzei. Astfel, instanța nu s-a expus asupra argumentului că serviciile marketing/mediere privind participarea la licitație, de facto, nu au fost prestate, or acestea, prin definiție, nu pot fi prestate verbal.
31. Totodată, a criticat constatarea instanței cu privire la semnarea facturii fiscale de ambele părți, menționând că reprezentanții ambelor părți au acționat de comun acord și cu rea credință semnând factura fiscală, fapt confirmat prin explicațiile identice ale acestora. A indicat că declararea facturii la organul fiscal nu demonstrează neapărat că serviciile au fost prestate.
32. La fel, a subliniat că în speță a fost facturat nu un singur serviciu, prestarea căruia ar fi început în mai și finisată în august, ci au fost facturate cel puțin trei servicii, și anume actele pentru a participa la licitația din luna mai 2018, actele pentru a participa la licitația din luna iulie 2018 și studiul complex de piață. Deși din actele prezentate urmează depunerea la autoritatea contractantă a actelor pentru licitațiile din mai 2018 și în perioada iunie-iulie 2018, factura fiscală a fost emisă la 29 august 2018.
33. Prin urmare, referindu-se la prevederile art. 117 și art. 108 Cod fiscal, a indicat că facturile fiscale urmau a fi emise la momentul prestării serviciului, adică până la 23 mai 2018 pentru prima licitație și, respectiv, până la 4 iulie 2018 pentru a doua licitație, or nu există nici un act care ar demonstra că prestarea serviciilor a fost finisată în august 2018.
34. În același timp, s-a referit la constatările din Decizia Curții de Apel nr. 2a-628/23 din 5 aprilie 2023 și a conchis că prin prisma acestora se demonstrează reflectarea fictivă în evidența contabilă a „MAGNUM&CO" S.R.L. și că nulitatea actelor care se solicită în prezenta speță nu sunt singurele acte fictive întocmite.
35. Prin referința asupra cererii de apel, „LEAL-COM" S.A. a calificat apelul ca un atac nejustificat, abuziv și neînțeles asupra reputației companiei, subliniind că legislația civilă nu prevede norme imperative la prestările de serviciu ca condiție de valabilitate a actului juridic.
36. Totodată, a indicat că au fost respectate normele legale cu privire la recunoașterea veniturilor și la data eliberării facturii fiscale, dar chiar și neprezentarea facturii fiscale în termenele prevăzute de normele fiscale, oricum nu constituie temei de anulare a actului juridic.

37. În același timp, a criticat referirea apelantului la constatările din Decizia Curții de Apel nr. 2a-628/23 din 5 aprilie 2023, menționând că prin aceasta s-uu constatat nereguli referitor la operațiunile de casă cu numerar, operațiune de natură diferită de cea din speță, mai mult la o distanță de timp de peste doi ani. „LEAL-COM" S.A. a prestat servicii de evidență contabilă doar până la finele lunii iulie 2018, neavând nici o legătură cu evidența contabilă a „MAGNUM&CO" S.R.L. în anul 2020.
38. În ședința instanței de apel reprezentanții apelantului „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian a susținut cererea de apel înaintată și a solicitat admiterea acesteia în sensul formulat.
39. În ședința instanței de apel reprezentantul intimatului „LEAL-COM" S.A., Scutelnic Pavel a solicitat respingerea apelului ca neîntemeiat și menținerea hotărârii primei instanțe.

Aprecierea instanței de apel:

40. Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept neîntemeiat și care urmează a fi respins, din următoarele motive.
41. În conformitate cu art. 373 Cod de procedură civilă *"instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situaţie mai dificilă decît aceea din hotărîrea atacată cu apel, cu excepţia cazurilor cînd consimte şi cînd hotărîrea este atacată şi de alţi participanţi la proces".*
42. Potrivit art. 385 lit. a) Cod de procedură civilă "*instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul și să mențină hotărârea primei instanțe".*
43. Astfel, prevederile legale enunțate în mod expres obligă instanța de apel să verifice circumstanțele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.
44. Colegiul Civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținând-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 § 43).

45. Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenţia Comitetului de Miniştri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătoreşti, o motivaţie şi o analiză clară sunt cerinţele fundamentale ale hotărârilor judecătoreşti şi un aspect important al dreptului la un proces echitabil.
46. Totodată, Colegiul judiciar consideră necesar să menționeze că nu va formula un răspuns detaliat pentru fiecare argument al apelantului, ci va analiza doar motivele decisive pentru soluționarea prezentei cauze (a se vedea Gard Ruiz vs Spania (Marea Cameră), 21 ianuarie 1999, parag.26, Moreira Fereira vs Portugalia (nr.2) (Marea Cameră), 11 iulie 2017, parag.84,98).
47. În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă "*fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale*", iar conform art. 130 Cod de procedură civilă "*instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanţa judecătorească o forţă probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanţă privitor la pertinenţa, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă şi suficienţa pentru soluţionarea cauzei*".
48. Din suportul probatoriu rezultă cu certitudine că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 6 iulie 2021 s-a admis cererea introductivă depusă de creditorul S.R.L. „NEXT ADV", s-a constatat insolvabilitatea debitorului „MAGNUM&CO" S.R.L. și s-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului cu dizolvarea „MAGNUM&CO" S.R.L., s-a ridicat dreptul administratorului Para Sergiu de la administrarea „MAGNUM&CO" S.R.L. și s-a desemnat în calitate de lichidator „MAGNUM&CO" S.R.L. administratorul autorizat Cazacu Adrian. (f.d.5)
49. Potrivit extrasului din contul bancar al „MAGNUM&CO" S.R.L. la 13 august 2018 a fost transferată la contul „LEAL-COM" S.A. suma de 120000,00 lei cu destinația – plata pentru împrumut conform contractului de împrumut din 13 august 2018. *(f.d. 9)*
50. Din conținutul aceluiași extras bancar mai rezultă că, la 20 august 2018 „LEAL-COM" S.A. a transferat la contul „MAGNUM&CO" S.R.L. sumele de 10000,00 lei și 17160,00 lei, cu destinația – rambursarea împrumutului acordat în temeiul contractului de împrumut din 13 august 2018.
51. La 25 august 2021, administratorul autorizat, lichidatorul „MAGNUM&CO" S.R.L., Cazacu Adrian a expediat în adresa „LEAL-COM" S.A. o notificare, nerecepționată de destinatar, prin care a solicitat restituirea împrumutului în sumă de 92840,00 lei și plata dobânzii de întârziere în sumă de 28371,10 lei, calculată pentru perioada 21 august 2018 – 25 august 2021. *(f.d. 10)*
52. În astfel de circumstanțe, la 12 octombrie 2021, lichidatorul „MAGNUM&CO" S.R.L. Cazacu Adrian a promovat în justiție acțiune civilă cu privire la încasarea de

la societatea-pârâtă a sumei de 92840,00 lei, ceea ce constituie împrumutul acordat și nerestituit.

53. Pe de altă parte, din suportul probatoriu urmează că la 28 septembrie 2018 între „LEAL-COM" S.A., reprezentat de administratorul Scutelnic Pavel și „MAGNUM&CO" S.R.L., reprezentat de Para Sergiu, a fost semnat Actul de compensare a obligațiilor, prin care părțile au convenit stingerea reciprocă prin compensare a datoriei „LEAL-COM" S.A. față de „MAGNUM&CO" S.R.L. în sumă de 92840,00 lei, în baza contractului de împrumut din 13 august 2018 cu datoria „MAGNUM&CO" S.R.L. față de „LEAL-COM" S.A. în sumă de 92840,00 lei pentru serviciile de marketing/mediere participare la licitație prestate, cu operarea modificărilor respective în registrele contabile.
54. Conform Actului de verificare a decontărilor reciproce, semnat de administratorul „LEAL-COM" S.A., Scutelnic Pavel și administratorul „MAGNUM&CO" S.R.L. Para Sergiu, la situația din 31 decembrie 2018 nu sunt înregistrate datorii.
55. La fel, din suportul probatoriu urmează factura fiscală nr. *****, semnată de administratorul „LEAL-COM" S.A., Scutelnic Pavel în calitate de reprezentant al furnizorului, și administratorul „MAGNUM&CO" S.R.L. Para Sergiu, în calitate de reprezentant al beneficiarului, din care urmează prestarea de servicii de marketing/mediere privind participarea la licitație în valoare de 118200,00 lei. (f.d. 41)
56. Potrivit declarației privind TVA (TVA 12) pentru perioada fiscală – luna august 2018, la 24 septembrie 2018 „MAGNUM&CO" S.R.L. a declarat, inclusiv și factura fiscală cu nr. ***** din 29 august 2018, cu valoarea totală fără TVA de 98500,00 lei. *(f.d. 42-43)*
57. De asemenea, din suportul probatoriu urmează că la 23 mai 2018 și la 4 iulie 2018 „MAGNUM&CO" S.R.L. a prezentat oferte pentru participare la procedurile de achiziție publică anunțate de Serviciul de Informații și Securitate a Republicii Moldova.
58. Reprezentantul reclamantei „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian, bazându-se pa faptul că „LEAL-COM" S.A. nu a prestat „MAGNUM&CO" S.R.L. servicii de marketing/mediere privind participarea la licitație, a solicitat constatarea nulității tranzacției dintre „MAGNUM&CO" S.R.L. și „LEAL-COM" S.A. de prestare a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație, a facturii fiscale nr. ***** din 29 august 2018, a actului de compensare a obligațiilor dintre părți din 28 septembrie 2018 și încasarea sumei de 25360 lei, ceea ce constituie plata achitată în baza facturii fiscale nr. ***** din 29 august 2018, a sumei de 92840,00 lei, ceea ce constituie împrumutul acordat și nerestituit, precum și dobânda de întârziere în sumă de 52265,74 lei, or actele menționate au avut menirea să creeze o aparență juridică.
59. Fiind investită cu examinarea cauzei, prima instanță a respins acțiunea ca neîntemeiată.

60. Colegiul consideră întemeiată soluția primei instanțe, fiind emisă cu interpretarea corectă a circumstanțelor cauzei și cu aplicarea corespunzătoare a normelor de drept material și procedural incidente speței.
61. Astfel, conform art. 514 Codul civil ”*obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii”.*
62. În temeiul art. 651 Cod civil ” *compensarea este stingerea reciprocă a unei obligaţii şi a unei creanţe opuse, certe, lichide, de aceeaşi natură şi exigibile. Termenul de graţie acordat pentru plata unei creanţe nu împiedică compensarea. Compensarea este posibilă şi atunci când creanţele nu sunt scadente, dar titularii lor consimt. Compensarea se face prin declaraţie faţă de cealaltă parte. Declaraţia este nulă dacă este afectată de modalităţi”.*
63. Pe de altă parte, art.195 Cod civil indică că ” *act juridic civil este manifestarea de către persoane fizice şi juridice a voinţei îndreptate spre naşterea, modificarea sau stingerea drepturilor şi obligațiilor civile”.*
64. În conformitate cu prevederile art. 216 alin. (1) Cod civil ” *actul juridic este nul în temeiurile prevăzute de prezentul cod (nulitate absolută)”.*
65. Potrivit prevederilor art. 217 Cod civil ” *nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut şi actual. Instanţa de judecată o invocă din oficiu. Nulitatea absolută nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părţi a actului lovit de nulitate. Acţiunea în constatare a nulităţii absolute este imprescriptibilă”.*
66. Art. 220 alin.(1) Cod civil indică că *” actul juridic sau clauza care contravin normelor imperative sunt nule dacă legea nu prevede altfel”.*
67. Conform art.221 alin.(1) Cod civil ” *actul juridic încheiat fără intenţia de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul*”.
68. În acest context, Colegiul civil reține că prin nulitate a actului juridic se înţelege sancţiunea ce intervine în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu au fost respectate dispozițiile legale referitoare la condițiile de validitate a actului juridic, desființându-l. Momentul în raport cu care se apreciază conformitatea actului juridic cu legea este acela al încheierii actului juridic. Prin nulitate absolută se înțelege acea nulitate care sancționează nerespectarea, la încheierea actului juridic civil, a unei norme, care ocrotește un interes general, obștesc.
69. La caz, reprezentantul reclamantei/apelantei „MAGNUM&CO” S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian a solicitat constatarea nulității tranzacției dintre „MAGNUM&CO” S.R.L. și „LEAL-COM” S.A. de prestare a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație, facturii fiscale nr. ***** din 29 august 2018 și actului de compensare a obligațiilor dintre părți din 28 septembrie 2018 ca acte fictive, adică încheiate fără intenția de a produce efecte juridice.
70. Într-adevăr, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este nul. Norma legală instituie că actele juridice fictive au menirea să creeze o aparență juridică pentru terți şi implică o neconcordanță intenționată între voința reală şi voința declarată, care are ca scop amăgirea terților. Astfel, actul juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actul juridic fictiv) este lovit de

nulitate absolută, deoarece în cazul dat acestui act lipsește unul din elementele definitorii ale actului juridic consfințit în art. 195 Cod civil – intenţia de a da naştere, modifica, sau stinge drepturi şi obligaţii civile. Manifestarea de voinţă în cazul actului juridic fictiv este falsă şi are ca scop inducerea în eroare a altor persoane, creând aparenţa existenţei actului juridic în realitate.

71. Referitor la tranzacția dintre „MAGNUM&CO" S.R.L. și „LEAL-COM" S.A. de prestare a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație Colegiul civil, fără a contesta de principiu că este recomandat ca un contract de prestări servicii între persoane juridice să fie formalizat în scris pentru a evita eventualele conflicte sau neînțelegeri, în anumite condiții acesta poate fi încheiat și verbal.
72. Din punct de vedere juridic, contractul verbal poate fi valabil între persoane juridice dacă îndeplinește condițiile de fond ale unui contract: consimțământul părților, obiectul determinat, cauza licită și capacitatea juridică a părților.
73. De altă parte, lipsa unui document scris complica foarte mult dovada existenței și a conținutului acordului, fiind dificil pentru părți să dovedească termenii conveniți, cum ar fi prețul, durata, condițiile de plată și obligațiile fiecărei părți. Deci, un contract scris asigură claritate și poate proteja mai bine interesele părților în cazul unor divergențe.
74. În același timp, un contract de prestări servicii încheiat verbal între persoane juridice poate fi confirmat și dovedit prin emiterea și acceptarea unei facturi fiscale.
75. Prin urmare, factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018 acționează ca un mijloc de confirmare a existenței relații contractuale dintre „MAGNUM&CO" S.R.L. și „LEAL-COM" S.A. și prestarea de către ultimul a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație, oferind avantaje probatorii cu privire la condițiile esențiale, precum suma datorată și tipul serviciilor.
76. Totodată, factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018 conține toate elementele obligatorii cerute de lege (data emiterii, numărul facturii, identificarea părților, detalii despre produsele/serviciile furnizate și cuantumul taxelor), iar ambele părți au recunoscut factura și au acționat în baza ei.
77. Prin urmare, Colegiul civil recunoaște ca fiind corectă motivarea efectuată de către instanța de fond a existenței raporturilor juridice dintre părți, confirmată prin actul primar – factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018, declarată organului fiscal, iar pentru a nu admite repetări inutile, instanța de apel le va însuși.
78. Colegiul civil respinge ca neîntemeiate argumentele apelantului cu privire la data emiterii facturii ca temei de fictivitate a acesteia, or, faptul că factura fiscală nr. ***** din 29 august 2018 respectă toate condițiile de fond și de formă cerute de lege, mai mult, că a fost declarată organului fiscal și în temeiul acesteia părților au fost stabilite obligații fiscale, demonstrează că actul de prestare a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație are o finalitate reală și părțile au intenționat cu adevărat să producă efectele juridice ale acestuia.
79. În această ordine de idei, Colegiul civil, subliniind că nu au fost prezentate dovezi clare privind intenția de a simula efectele juridice a tranzacției dintre „MAGNUM&CO" S.R.L. și „LEAL-COM" S.A. de prestare a serviciilor de

marketing/mediere privind participarea la licitație pentru a ascunde un scop ilicit, în acord cu poziția primei instanțe, conchide netemeinicia pretențiilor reprezentantului „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian cu privire la constatarea nulității tranzacției dintre „MAGNUM&CO" S.R.L. și „LEAL-COM" S.A. de prestare a serviciilor de marketing/mediere privind participarea la licitație, facturii fiscale nr. ***** din 29 august 2018, precum și actului de compensare a obligațiilor dintre părți din 28 septembrie 2018, ca subsecvent.

80. Colegiul nu poate reține referirea apelantului la constatările din Decizia Curții de Apel nr. 2a-628/23 din 5 aprilie 2023, or, în primul rând, potrivit art. 121 Cod de procedură civilă instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului – încheierea actelor juridice fără intenția de a produce efecte juridice, iar în al doilea rând, speța din față nici nu este una similară.
81. Astfel, Colegiul respinge ca neîntemeiată poziția apelantului, ca bazată pe interpretarea eronată a normei legale ce reglementează nulitatea actului juridic încheiat fără intenția de a produce efecte juridice (actului juridic fictiv).
82. În consecință, completul decelează că apelantul nu a invocat nici un argument plauzibil în vederea justificării netemeiniciei hotărârii instanței de fond, iar argumentele inserate în apelul declarat evidențiază simplul dezacord al apelantului cu soluția dată de instanța inferioară.
83. În acest sens, Completul judiciar reţine că, prin prisma jurisprudenţei CEDO „...art. 6 paragraf. 1 al Convenţiei nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanţă de apel, întemeindu-se pe dispoziţii legale specifice, respinge apelul declarat împotriva hotărârii pronunţate de o instanţă inferioară, ca fiind lipsită de şanse de succes (cauza Rebait şi alţii contra Franţei, Comisia Europeană a drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995)".
84. În final, Colegiul civil consideră necesar de a respinge apelul declarat de reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian și a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 2 februarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „MAGNUM&CO" S.R.L. împotriva „LEAL-COM" S.A. privind restituirea împrumutului.

În conformitate cu prevederile art.385 lit. a), art.390 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de către reprezentantul „MAGNUM&CO" S.R.L., lichidatorul Cazacu Adrian.

Se menține hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 2 februarie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „MAGNUM&CO” S.R.L. împotriva „LEAL-COM” S.A. privind restituirea împrumutului.

Decizia este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de două luni din data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului Anatol Pahopol

Judecători Dorin Dulghieru

Ruxanda Pulbere